

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ทักษะการคิดขั้นสูง”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ลักษณะเครื่องมือวัดและประเมินผล

๑.๑ โครงสร้างในการสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลตามทักษะการคิด

ชั้น	ทักษะการคิด	เลือกตอบ (ข้อ)	เขียนตอบ (ข้อ)	รวม (ข้อ)	คะแนน เต็ม	เวลา (นาที)
ม.๔	ทักษะการคิดแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์	๕	๘	๑๓	๒๕	๕๐

๑.๒ โครงสร้างในการสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลตามพฤติกรรมบ่งชี้ ทักษะการคิด

ชั้น	ทักษะการคิด	พฤติกรรมบ่งชี้	เลือกตอบ (ข้อ)	เขียนตอบ (ข้อ)	รวม (ข้อ)
ม.๔	ทักษะการคิด แก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์	๑. สามารถระบุประเด็นที่คิด	๑	๒	๓
		๒. สามารถประมวลข้อมูล ทั้งทางด้านข้อเท็จจริงและ ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นที่คิด ทั้งทางกว้าง ลึก และไกล	-	๒	๒
		๓. สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และเลือก ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการ การหาคำตอบ	๒	๒	๔
		๔. สามารถประเมินข้อมูลที่ใช้ใน การคิด	๒	-	๒
		๕. สามารถแสวงหาทางเลือก/ คำตอบที่มีความเหมาะสม	-	๒	๒
		๖. สามารถประเมินทางเลือกและ เลือกทางเลือก/คำตอบที่ เหมาะสมที่สุด	-	๒	๒
		รวม	๕	๘	๑๓

ตอนที่ ๑ แบบเลือกตอบ

สถานการณ์ที่ ๑

สถานการณ์ที่ ๑ ตอบคำถาม ข้อ ๑-๒

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถระบุประเด็นที่คิด

ข้อ ๑ .เฉลย ข้อ ๑

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบ ๑. ได้ ๑ คะแนน , ตอบข้ออื่น ๆ ไม่ได้คะแนน

พฤติกรรมบ่งชี้ มารดแสวงหาทางเลือก/คำตอบที่มีความเหมาะสม

ข้อ ๒. เฉลย ข้อ ๓

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบ ๓. ได้ ๑ คะแนน , ตอบข้ออื่น ๆ ไม่ได้คะแนน

สถานการณ์ที่ ๒

จากสถานการณ์ที่ ๒ ตอบคำถาม ข้อ ๓ - ๕

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด

ข้อ ๓.เฉลย ข้อ ๓

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบ ๓. ได้ ๑ คะแนน , ตอบข้ออื่น ๆ ไม่ได้คะแนน

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ

ข้อ ๔. เฉลย ข้อ ๒

เกณฑ์ทางการให้คะแนน

ตอบ ๒. ได้ ๑ คะแนน , ตอบข้ออื่น ๆ ไม่ได้คะแนน

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด

ข้อ ๕. เฉลย ข้อ ๔

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบ ๔ ได้ ๑ คะแนน , ตอบข้ออื่น ๆ ไม่ได้คะแนน

สถานการณ์ที่ ๓ ตอบคำถาม ข้อ ๖

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถประมวลข้อมูล ทั้งทางด้านข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด ทั้งทางกว้าง ลึกและไกล

ข้อ ๖.

แนวการตอบ

คำตอบจะต้องนำข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และความคิดเห็นจากเนื้อเรื่อง โดยยกมาตรงๆหรืออาจตัดแปลงคำพูดใหม่ มาออกแบบการปฏิบัติตนเพื่อแก้ปัญหาการเรียน ได้แก่

๑. ตรวจสอบความพร้อมทางการเรียนที่ผ่านมา
๒. เตรียมการเรียนหรือศึกษาบทเรียนล่วงหน้า
๓. ทำการบ้านครบถ้วนทุกครั้ง
๔. จัดแบ่งเวลาหรือใช้เวลาว่างในการฝึกฝนและทบทวนเพิ่มเติม
๕. จัดทำโน้ตย่อ เพื่อความแม่นยำ

เกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม ๓ คะแนน)

คำตอบสอดคล้อง และครบทั้ง ๕ ข้อ	ได้ ๓ คะแนน
คำตอบสอดคล้อง	๓-๔ ข้อ ได้ ๒ คะแนน
คำตอบสอดคล้อง	๑-๒ ข้อ ได้ ๑ คะแนน
คำตอบไม่สอดคล้อง	ไม่ได้คะแนน

สถานการณ์ที่ ๔ ตอบคำถาม ข้อ ๗- ๘

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ

ข้อ ๗.

แนวการตอบ

คำตอบคือ การทำพินัยกรรม โดยแสดงเหตุผลที่สมเหตุสมผล ดังนี้
การทำพินัยกรรม เป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นมากที่สุด เพราะนักวิชาการทุกคนบอกว่าแผ่นดินไหวที่
ภูเก็ตไม่ได้ร้ายแรง จึงไม่น่าจะมีอันตรายที่รุนแรงถึงขั้นเสี่ยงต่อการเสียชีวิตได้

เกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม ๒ คะแนน)

ระบุคำตอบได้ถูกต้อง พร้อมแสดงเหตุผลที่เหมาะสม มีความเป็นไปได	๒ คะแนน
ระบุคำตอบได้ถูกต้อง แต่แสดงเหตุผลไม่เหมาะสม และไม่น่าจะเป็นไปได้	๑ คะแนน
ระบุคำตอบไม่ถูกต้อง และไม่แสดงเหตุผล	ไม่ได้คะแนน

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด

ข้อ ๘.

แนวการตอบ

คำตอบนักเรียนสามารถเลือกตอบได้ทั้งเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม โดยให้เหตุผลที่สอดคล้อง
และเหมาะสมกับคำตอบ เช่น

เหมาะสม เพราะเป็นการตรวจสอบว่าจะเกิดแผ่นดินไหวหรือไม่ ถ้าเกิดแผ่นดินไหวจริงจะมี
ความรุนแรงมากน้อยแค่ไหน เพื่อจะได้เตรียมความพร้อมให้สามารถรับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้
อย่างเหมาะสม

ไม่เหมาะสมเพราะกรมอุตุนิยมวิทยาของไทยได้พยากรณ์แล้วว่า จะเกิดแผ่นดินไหวแน่นอน
พิชิตควรจะใช้เวลาในการศึกษาวิธีการเตรียมรับแผ่นดินไหวมากกว่าการตรวจสอบผลการพยากรณ์
ของกรมอุตุนิยมวิทยา

เกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม ๒ คะแนน)

คำตอบแสดงเหตุผลที่ชัดเจนสอดคล้องและเหมาะสม	ได้ ๒ คะแนน
คำตอบแสดงเหตุผลที่ไม่สอดคล้องและไม่เหมาะสม	ได้ ๑ คะแนน
คำตอบไม่แสดงเหตุผล	ไม่ได้คะแนน

สถานการณ์ที่ ๕ ตอบคำถาม ข้อ ๙

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถระบุประเด็นที่คิด

ข้อ ๙.

แนวการตอบ

คำตอบจะต้องระบุข้อความที่สะท้อนถึงปัญหาในสังคมไทยปัจจุบันที่ปรากฏในบทร้อยกรอง
ทั้งหมด โดยอาจเรียบเรียงดัดแปลงเป็นคำพูดใหม่ ได้แก่

๑. การใช้ชีวิตแบบฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ
๒. การมีนิสัยรักความสะดวกสบาย
๓. การบริโภคนิยม / ใช้ทุกสิ่งทุกอย่างโดยไม่คิด
๔. การไม่เคารพหรือยึดถือปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม / ที่ทำไปถูกผิดนั้นไม่สน
๕. การดิ้นรนพยายามเพียงเพื่อให้เท่าเทียมคนอื่นโดยไม่จำเป็น/ไม่มีเทียมคนอื่นต่อ
ดิ้นรน
๖. ความเห็นแก่ตัวของคนในสังคม

เกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม ๓ คะแนน)

- คำตอบถูกต้อง ๕ - ๖ ข้อ ได้ ๓ คะแนน
 คำตอบถูกต้อง ๓ - ๔ ข้อ ได้ ๒ คะแนน
 คำตอบถูกต้อง ๑- ๒ ข้อ ได้ ๑ คะแนน
 คำตอบไม่ถูกต้อง ไม่ได้คะแนน

สถานการณ์ที่ ๖ ตอบคำถาม ข้อ 10

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด

ข้อ ๑๐.

แนวการตอบ

คำตอบนักเรียนสามารถเลือกตอบได้ทั้งเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม โดยให้เหตุผลที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการเล่นสงกรานต์ของบุคคลในภาพ เช่น

ไม่เหมาะสม เพราะไม่ได้สะท้อนถึงการแสดงออกตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม แต่เป็นการแสดงออกของผู้ชายที่ล้วงเกินหรือไม่ให้เกียรติต่อผู้หญิง ในขณะที่เดียวกันผู้หญิงก็แต่งกายไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ จึงนำไปสู่การถูกล้วงเกินต่าง ๆ ได้

เหมาะสม เพราะเป็นการแสดงออกถึงการเล่นน้ำสงกรานต์ที่สนุกสนาน มีความสุข อย่างญาติมิตรพี่น้อง และเป็นสัมพันธ์ภาพที่ไม่ได้มีการแบ่งแยกทางเพศ

เกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม ๒ คะแนน)

- ระบุคำตอบได้ถูกต้อง พร้อมแสดงเหตุผลที่สอดคล้องเหมาะสมได้ชัดเจน ๒ คะแนน
 ระบุคำตอบได้ถูกต้อง แสดงเหตุผลได้ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ๑ คะแนน
 ระบุคำตอบโดยไม่แสดงเหตุผล ไม่มีคะแนน

สถานการณ์ที่ ๗ ตอบคำถาม ข้อ ๑๑- ๑๓

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถระบุประเด็นที่คิด

ข้อ ๑๑.

แนวทางการตอบ

คำตอบของนักเรียนจะต้องระบุประเด็นของสาเหตุการเกิดกลิ่นตัว โดยยกมาตรงๆจากเนื้อหา หรืออาจจัดแปลงเป็นคำพูดใหม่ ได้ ดังนี้

๑. เกิดจากการหมักหมมในจุดอับชื้นของร่างกาย ได้แก่ รักแร้ ซอกขา ซอกนิ้วเท้า ข้อพับต่างๆ และอวัยวะเพศ
๒. เกิดจากอิทธิพลของฮอร์โมนเพศ

๓. เกิดจากอาหารบางชนิด เช่น ไขมันจากสัตว์ เนื้อสัตว์ สะตอ กระเทียม หอม เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

๔. เกิดจากการสูบบุหรี่

๕. เกิดจากการใช้ยาบางชนิด เช่น การใช้ยารักษาสิวทั่วไปที่มีสารเบนซออยล์เปอร์ออกไซด์ (benzoyl peroxide)

๖. เกิดจากการมีโรคประจำตัวต่างๆ เช่น ท้องผูก ตับอักเสบ ไต เบาหวาน พยาธิในระบบทางเดินอาหาร และมะเร็ง

๗. เกิดจากการขัดผิวบ่อยๆ

เกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม ๓ คะแนน)

ระบุคำตอบได้ถูกต้อง ๖ ข้อ ๓ คะแนน

ระบุคำตอบได้ถูกต้อง ๓ - ๕ ข้อ ๒ คะแนน

ระบุคำตอบได้ถูกต้อง ๑ - ๒ ข้อ ๑ คะแนน

ระบุคำตอบไม่ถูกต้อง ไม่ได้คะแนน

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และ เลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ข้อ ๑๒.

แนวทางการตอบ

คำตอบของนักเรียนจะต้องเลือกสาเหตุการเกิดกลิณตัว จากข้อ 11 มา 1 ประเด็น และเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อลดการมีกลิณตัว ที่เหมาะสมสอดคล้องกับสาเหตุโดยยกมาตรงๆจากเนื้อหา หรืออาจดัดแปลงเป็นคำพูดใหม่ ได้ เช่น

๑. กลิณตัวที่เกิดจากการหมักหมมในจุดอับชื้นของร่างกาย ได้แก่ รักแร้ ซอกขา ซอกนิ้วเท้า ข้อพับต่างๆ และอวัยวะเพศ มีแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อลดการมีกลิณตัว ดังนี้

- รักษาความสะอาด โดยอาบน้ำให้สะอาด สวมเสื้อผ้าที่สะอาด
- ใช้สารสัณฐานที่รักแร้หลังอาบน้ำทุกครั้ง

๒. กลิณตัวที่เกิดจากอาหารบางชนิด เช่น ไขมันจากสัตว์ เนื้อสัตว์ สะตอ กระเทียม หอม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อลดการมีกลิณตัว ดังนี้

- ลดการกินอาหารที่มีกลิ่นแรงหรือจำพวกสัตว์ใหญ่
- กินอาหารจำพวกธัญพืชต่างๆ ผักสดใบเขียวใบเหลืองและผลไม้สด
- การดีท็อกซ์ร่างกาย

เกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม ๒ คะแนน)

คำตอบเสนอแนวทางการปฏิบัติได้ชัดเจน เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุครบถ้วน ได้ ๒ คะแนน

คำตอบเสนอแนวทางการปฏิบัติได้สอดคล้องกับสาเหตุ แต่ไม่ครบถ้วน

๑ คะแนน

คำตอบเสนอแนวทางการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับสาเหตุ ไม่ได้คะแนน

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถแสวงหาทางเลือก/คำตอบที่มีความเหมาะสม

ข้อ ๑๓.

แนวทางในการตอบ

คำตอบของนักเรียนจะต้องเสนอวิธีการปฏิบัติตนเพื่อแก้ปัญหาการมีกลิณตัวที่เกิดจากฮอร์โมนเพศ โดยจะต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอให้เป็นนิสัย ดังนี้

รักษาความสะอาด อาบน้ำให้สะอาด สวมเสื้อผ้าที่สะอาด โดยเลือกเนื้อผ้าที่ใช้เส้นใยจากธรรมชาติ เช่น ผ้าฝ้ายที่ระบายเหงื่อได้ดี

ไม่ควรขัดผิวบ่อย ๆ ขัดผิว ๑-๒ ครั้งต่อสัปดาห์ก็พอ เพราะจะทำให้แบคทีเรียที่มีประโยชน์กับร่างกายถูกทำลาย และทำให้เกิดกลิ่นตัวง่าย

ทำดีที่อกซ์ เพื่อล้างสารพิษในร่างกายอันเกิดจากการสะสม เนื่องจากการกิน ไขมัน จากสัตว์ เนื้อสัตว์ สะตอ กระเทียม หอม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการสูบบุหรี่

การกินอาหารที่หลากหลาย เช่นโปรตีนจำพวกธัญพืชต่าง ๆ ผักสดทั้งใบเขียวและใบเหลือง ผลไม้สด หรือน้ำคั้นสดจากผักและผลไม้ จะทำให้ระบบย่อยอาหารของร่างกายไม่ทำงานหนัก

เกณฑ์การให้คะแนน

คำตอบเสนอวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม มีเหตุผลสนับสนุนที่ชัดเจนได้ ๔ วิธี ๓ คะแนน

คำตอบเสนอวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม มีเหตุผลสนับสนุนที่ชัดเจนได้ ๓ วิธี ๒ คะแนน

คำตอบเสนอวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม มีเหตุผลสนับสนุนที่ชัดเจนได้ ๑-๒ วิธี ๑ คะแนน

คำตอบเสนอวิธีการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับสาเหตุ ไม่ได้คะแนน

การสรุปผลการประเมิน

การสรุปผลการประเมินผู้เรียนรายบุคคล เกณฑ์การผ่านผู้เรียนได้ผลการประเมินในระดับพอใช้ขึ้นไป ให้ถือว่าผ่านจุดเน้นทักษะการคิด

เกณฑ์การประเมิน

ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	หมายถึง	ดีมาก
ร้อยละ ๗๐ - ๗๙	หมายถึง	ดี
ร้อยละ ๖๐ - ๖๙	หมายถึง	พอใช้ (ผ่านจุดเน้นทักษะการคิด)
ร้อยละ ๕๐ - ๕๙	หมายถึง	ผ่าน
ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐	หมายถึง	ไม่ผ่าน

ตัวอย่างการนำผลการประเมินเข้าระบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสถานศึกษา

- จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ใส่ในช่องเป้าหมายเท่ากับ ๔ (คน)
- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน ? (สรุป) ใส่ในช่องผลลงคะแนนที่ได้เท่ากับ ๒ (คน)

เครื่องมือวัดและประเมินผล

ความสามารถและทักษะ

ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

“ ทักษะการคิดขั้นสูง ”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบวัดความสามารถและทักษะการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง

๑. แบบวัดความสามารถและทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ฉบับนี้มีทั้งหมด ๑๓ ข้อ จำนวน ๒๕ คะแนน แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบเลือกตอบ จำนวน ๕ ข้อ คือ ข้อ ๑- ๕ ข้อละ ๑ คะแนน รวมคะแนน ๕ คะแนน โดยให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวแล้วให้ทำเครื่องหมาย X ทับหมายเลขคำตอบให้ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการลงในกระดาษคำตอบ

ตอนที่ ๒ แบบเขียนตอบ จำนวน ๘ ข้อ คือ ข้อ ๖ - ๑๓ ข้อ โดยข้อ ๖ , ๙, ๑๑ และ ๑๓ ให้ข้อละ ๓ คะแนน และข้อ ๗ , ๘, ๑๐ และ ๑๒ ให้ข้อละ ๒ คะแนน รวมคะแนน ๒๐ คะแนน โดยให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ พร้อมเหตุผลประกอบที่ชัดเจน

๒. นักเรียนมีเวลาทำข้อสอบ ๕๐ นาที

ตอนที่ ๒ แบบเลือกตอบ

สถานการณ์ที่ ๑

“พีไม่เข้าใจเลยว่าทำไม มันเรื่องอะไรกัน ทำไมเธอจะต้องตามอย่างเพื่อน ๆ ของเธอด้วยล่ะ” ป๊อป ถามญาติผู้น้องวัย ๑๔ปีถึงเหตุผลที่เธออยากได้ทีวีสีที่ราคาแพงกว่าปกติร้อยเท่า เพียงเพราะมี สติกเกอร์อันจิ๋วติดอยู่ข้างหลังทีวี ซึ่งไม่มีใครมองเห็นด้วยซ้ำไป นอกจากจะดึงทีวีสีออกจากทีวีซะแล้ว โชว์ตัวอักษรยาวสองเซนติเมตรนั้น “มันเป็นพลาสติกและดูเหมือนกับอีกอันซึ่งทำในได้หวันราคาแค่ ๑๐ บาทเอง มันแตกต่างกันยังไง”

มาถึงจุดนี้ น้องของป๊อป ก็มองป๊อปพร้อมทำหน้าย่นราวกับว่า ป๊อปเป็นคนทิ่มที่สุดเท่าที่เธอเคย พบมา

“เอาละ” ป๊อปพูด พลาดถือทีวีสีสองอันที่มีสีและลวดลายเดียวกันไว้ข้างหลังและสลับสับเปลี่ยนมันอย่างระมัดระวัง “ถ้าเธอบอกพีได้ว่าอันไหนเป็นของอิตาเลียนและอันไหนเป็นของไต้หวัน พี จะไม่ถามคำถามที่มีเหตุผลกับเธออีกต่อไป”

ป๊อปหยิบทีวีสองอันขึ้นมาและบอกให้เธอเลือก เธออิงไปชั่วครู่ด้วยความสับสน จากนั้นเธอก็เริ่ม กระเทียมเท้าและเริ่มส่งเสียงงอแงราวกับเด็กสามขวบ (ทฤษฎีใหม่ของป๊อปคือว่า เด็กวัยรุ่นและเด็กอายุสาม ขวบนั้นต่างกันที่ขนาดตัวเท่านั้นเอง)

จากสถานการณ์ที่ ๑ ตอบคำถาม ข้อ ๑ ๒

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถระบุประเด็นที่คิด

ข้อ ๑.นักเรียนคิดว่าประเด็นปัญหาหลักคืออะไร

๑. การมีค่านิยมใช้ของราคาแพงของวัยรุ่น
๒. การเอาแต่ใจตนเองโดยไม่มีเหตุผลของวัยรุ่น
๓. ความเข้มงวดที่มากเกินไปของผู้ใหญ่
๔. ช่องว่างทางความคิดระหว่างวัยรุ่นกับผู้ใหญ่

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถแสวงหาทางเลือก/คำตอบที่มีความเหมาะสม

ข้อ ๒.คำพูดในข้อใดใช้เป็นแนวทางการพูดสร้างสรรค์เพื่อจูงใจให้วัยรุ่นได้เกิดความคิดและรู้จักแยกแยะ ด้วยตัวเอง

๑. มันเป็นพลาสติกและดูเหมือนกับอีกอันซึ่งทำในได้หวันราคาแค่ 10 บาทเอง
๒. พีไม่เข้าใจเลยว่าทำไม มันเรื่องอะไรกัน ทำไมเธอจะต้องตามอย่างเพื่อน ๆ ของเธอด้วยล่ะ
๓. ถ้าเธอบอกพีได้ว่าอันไหนเป็นของอิตาเลียนและอันไหนเป็นของไต้หวัน พีจะไม่ถามคำถามที่มีเหตุผลกับเธออีกต่อไป
๔. เธออยากได้ทีวีสีที่ราคาแพงกว่าปกติร้อยเท่า เพียงเพราะมีสติกเกอร์อันจิ๋วติดอยู่ข้างหลังทีวี ซึ่งไม่มีใครมองเห็นด้วยซ้ำไป

สถานการณ์ที่ ๒

การดูแลฟันวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีฟันผุมากที่สุดและมักหักง่าย เพราะชอบกิน ชอบขบเคี้ยว ขนมหวาน ลูกอมต่าง ๆ จนเป็นนิสัยและแพะชั้น นอกจากนี้มักจะมีปัญหาโรคเหงือกอักเสบที่เป็นกันมาก เพราะไม่ค่อยรักษาความสะอาดปากและฟัน ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงของระดับฮอร์โมน ทำให้การอักเสบที่มีเล็กน้อย ทวีความรุนแรงขึ้นได้ ซึ่งรวมถึงการนิยมนัดฟันของวัยรุ่นโดยทั่วไปที่ไม่ได้ดูแลอย่างถูกต้องด้วย

จากสถานการณ์ที่ ๒ ตอบคำถาม ข้อ ๓- ๕

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด

ข้อ ๓. ตามบทความข้างต้น ข้อใดไม่ได้เป็นสาเหตุของฟันผุและโรคเหงือกอักเสบของวัยรุ่นโดยตรง

๑. การมีนิสัยชอบกินของหวาน ของขบเคี้ยวต่าง ๆ
๒. การไม่ค่อยรักษาความสะอาดปากและฟัน
๓. เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของระดับฮอร์โมน
๔. การจัดฟันที่ไม่ได้ดูแลเอาใจใส่อย่างถูกต้อง

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ

ข้อ ๔. การดูแลฟันในวัยรุ่น ข้อใดช่วยลดปัญหาฟันผุได้ตรงสาเหตุมากที่สุด

๑. กินอาหารให้เป็นเวลา
๒. ลดอาหารที่เป็นโทษต่อฟัน
๓. ไม่ควรใช้ฟันขบกัดของแข็ง
๔. แปรงฟันเบา ๆ เพื่อถนอมเนื้อฟัน

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด

ข้อ ๕ ข้อความใดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลฟันวัยรุ่นได้เหมาะสมที่สุด

๑. การจัดฟันช่วยเพิ่มเสน่ห์และความสดใสน่ารักให้วัยรุ่น
๒. การจัดฟันสามารถทำได้ง่าย สะดวก และราคาไม่แพง
๓. การจัดฟันไม่ได้เป็นเรื่องยุ่งยาก เพียงดูแลเอาใจใส่เหมือนฟันปกติทั่วไป
๔. การจัดฟันควรได้รับการตรวจวินิจฉัยจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางโดยตรงเท่านั้น

สถานการณ์ที่ ๓

ถ้าคุณต้องการปรับปรุงการเรียน มีวิธีการมากมายที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ คุณจะต้องมานึกย้อนหลังดูว่า ได้บกพร่องอะไรบ้างในอดีตที่ผ่านมา เตรียมการเรียนหรือทำการบ้านครบถ้วนหรือไม่ ทบทวนบทเรียนบ้างหรือเปล่า ให้เวลากับการเที่ยวเตร่คบเพื่อนหรือกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนมากไปหรือเปล่า คุณต้องปรับปรุงสิ่งเหล่านี้ และที่สำคัญคือการทุ่มเทให้เวลากับการเรียนมากขึ้น สมองของแต่ละบุคคลรับรู้และเข้าใจบทเรียนโดยใช้เวลาไม่เท่ากัน ซึ่งจะเกิดขึ้นทั้งในคนเรียนเก่งและเรียนไม่เก่ง บางคนอาจฟังครั้งเดียวแล้วเข้าใจ แต่บางคนต้องฟังหลาย ๆ ครั้ง ต้องจดโน้ตย่อ หรือต้องทบทวนด้วยตนเองอีก จึงจำได้และเข้าใจ ซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลกอะไร สำคัญอยู่ที่ว่าคุณต้องการเรียนให้ดีขึ้นหรือเปล่า ความพยายามเท่านั้นที่จะนำคุณไปสู่ความสำเร็จ

จากสถานการณ์ที่ ๓ ตอบคำถาม ข้อ ๖

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถประมวลข้อมูล ทั้งทางด้านข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด ทั้งทางกว้าง ลึกและไกล

ข้อ ๖. จากข้อความข้างต้น นักเรียนสามารถออกแบบการปฏิบัติตนเพื่อแก้ปัญหาการเรียน ได้อย่างไร
(ระบุอย่างน้อย ๕ ข้อ)

.....

.....

.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๔

ประเทศไทยมีแผ่นดินไหวอย่างต่อเนื่องที่ภูเก็ตหลายวันติดต่อกัน และเกิดวันละหลายครั้ง นักวิชาการต่างบอกว่าไม่มีอันตรายร้ายแรงอย่างไร แต่คนส่วนใหญ่ก็ยังกลัวมาก บางคนกลัวว่าจะเกิด สึนามิอีกครั้ง บางคนถึงกับเชื่อว่าภูเก็ตจะจมทะเลเพราะความรุนแรงของแผ่นดินไหว พิษิตจำเป็นต้องเดินทางไปภูเก็ตในช่วงที่กรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเตือนแผ่นดินไหว และไม่สามารถยกเลิกการเดินทางได้ด้วยความกลัวอย่างยิ่ง พิษิตได้ติดต่อสอบถามไปที่กรมอุตุนิยมวิทยาของประเทศต่างๆ ในอาเซียน ศึกษาวิธีการเตรียมรับแผ่นดินไหว ทำประกันภัย และทำบุญซื้อโลงศพที่มูลนิธิก่อนเดินทางไปภูเก็ต

จากสถานการณ์ที่ ๔ ตอบคำถาม ข้อ ๗- ๘

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ

ข้อ ๗. นักเรียนคิดว่าวิธีการเตรียมความพร้อมของพิชิตข้อใดไม่จำเป็นมากที่สุด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด

ข้อ ๘. สมมติว่าพิชิตเตรียมความพร้อมก่อนเดินทางไปภูเก็ตด้วยการสอบถามข้อมูลการเกิดแผ่นดินไหวที่ภูเก็ตจากกรมอุตุนิยมวิทยาของประเทศต่างๆ ในอาเซียน นักเรียนคิดว่าพิชิตเตรียมเผชิญสถานการณ์แผ่นดินไหวได้เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๕

สังคมไทยที่เป็นอยู่ ณ วันนี้	ความฟุ่มเฟือยเกิดมีอยู่มากหลาย
ติดนิสัยรักความสะดวกสบาย	จนกลับกลายเป็นเรื่องน่ากังวล
ใช้ทุกสิ่งทุกอย่างโดยไม่คิด	ที่ทำไปถูกผิดนั้นไม่สน
แม้ไม่มีเทียมคนอื่นต้องดิ้นรน	เพื่อให้ยลสิ่งดังวามานบนกาย
อีกทั้งความเห็นแก่ตัวที่มีอยู่	ระลึกรู้ไว้เถิดหนาท่านทั้งหลาย
ว่าได้ทำให้สมดุลงต้องมลาย	รู้เมื่อสายก็ไม่อาจหวนกลับมา

จากสถานการณ์ที่ ๕ ตอบคำถาม ข้อ ๙

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถระบุประเด็นที่คิด

ข้อ ๙. จากบทร้อยกรอง ได้สะท้อนถึงปัญหาใดในสังคมไทยปัจจุบัน (ระบุอย่างน้อย ๕ ข้อ)

.....

.....

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๗

ปัญหาของการมีกลิ่นตัวของคนเราถือว่าเป็นเรื่องที่น่าอายมากๆ เกิดขึ้นได้ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย โดยเฉพาะถ้าปัญหานี้เกิดขึ้นกับผู้หญิง ถือว่าเป็นอีกหนึ่งอุปสรรคที่ช่วยลดความมั่นใจ ซึ่งบริเวณที่เหม็นมักถูกซบออกมากที่สุด คือ ที่อับชื้น ได้แก่ รักแร้ ซอกขา ซอกนิ้วเท้า ซอพับต่างๆ และอวัยวะเพศ แต่ด้วยเป็นจุดอับเวลาเหงื่อออก จึงระเหยออกไปได้ยากทำให้เกิดการหมักหมมเป็นกลิ่นเหม็น กลิ่นตัวของคนจะแรงขึ้นเมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่นเนื่องจากอิทธิพลของฮอร์โมนเพศ นอกจากนี้อาหารบางชนิด เช่น ไขมันจากสัตว์ เนื้อสัตว์ สะตอ กระเทียม หอม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ ตลอดจนยาบางชนิด สามารถทำให้เกิดกลิ่นตัวได้เช่นกัน เช่น การใช้ยารักษาสิวทั่วไปที่มีสารเบนซอยล์เปอร์ออกไซด์ (benzoyl peroxide) ผสมอยู่เป็นประจำ รวมถึงโรคประจำตัวอื่นๆ ทั้งท้องผูก ตับอักเสบ ไต เบาหวาน พยาธิในระบบทางเดินอาหาร และมะเร็ง ก็เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดกลิ่นตัวเช่นกัน เราจึงต้องหมั่นดูแล รักษาความสะอาด โดยอาบน้ำให้สะอาด สวมเสื้อผ้าที่สะอาด ไม่ควรขัดผิวบ่อยๆ เพราะแบคทีเรียที่มีประโยชน์บนผิวจะถูกทำลายไป หรือใช้สารสัมนูที่รักแร้หลังอาบน้ำทุกครั้งโดยทาขณะที่ยังเปียกอยู่ ก็ช่วยได้เช่นกัน ลดการกินอาหารที่มีกลิ่นแรงหรือจำพวกสัตว์ใหญ่ ควรกินอาหารโปรตีนที่ได้จากธัญพืชต่างๆ ผักสดใบเขียวใบเหลืองและผลไม้สด จะช่วยลดกลิ่นตัวที่เกิดจากการกินอาหารได้ และอีกวิธีหนึ่งคือการดีท็อกซ์ร่างกาย ก็สามารถช่วยลดปัญหานี้ได้เช่นกัน

จากสถานการณ์ที่ ๗ ตอบคำถาม ข้อ ๑๑- ๑๓

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถระบุประเด็นที่คิด

๑๑. จากข้อมูลดังกล่าว ปัญหาการมีกลิ่นตัวของคนเราเกิดจากอะไรบ้าง (ระบุอย่างน้อย ๖ ข้อ)

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และ เลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ

๑๒. ให้นักเรียนเลือกสาเหตุการมีกลิ่นตัว ในข้อ ๑๑ ที่เกิดขึ้นกับคนโดยทั่วไป มา ๑ ประเด็น พร้อมเสนอแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อลดการมีกลิ่นตัว ที่เหมาะสมสอดคล้องกับสาเหตุ

.....

.....

.....

.....

.....

พฤติกรรมบ่งชี้ สามารถแสวงหาทางเลือก/คำตอบที่มีความเหมาะสม

๑๓. ถ้านักเรียนมีกลิ่นตัวเนื่องจากอิทธิพลของฮอร์โมนเพศ ทำให้รู้สึกไม่มั่นใจ นักเรียนจะแก้ปัญหาเพื่อลดการมีกลิ่นตัวได้ดีที่สุดอย่างไร (ตอบให้ได้ ๔วิธี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....